

Frågor till "Karlstad i förändring - en tidsresa". För grundskolan åk 6-9.

Del 1: Drottninggatan.

Drottninggatan 8 – grundnivå.

- Vad kallades Drottninggatan 8 förr i tiden?
- Det sitter en minnesplatta på gatan - vad är den ett minne från?
- Vilken matvarukedja har funnits på gatan?
- Vilka var de två största hyresgästerna i hörnhuset på Drottninggatan 8, år 1970?
- När invigdes biografen Palladium?
- Vad kostade en genomsnittlig biobiljett på 1920-talet i Karlstad?
- Varför kallades platsen "brända tomten"?
- Vilken karlstadskonstnär har målat av Drottninggatan 8?
- När byggdes de s.k. nödhjälpsbarackerna?
- Hur många familjer kunde bo i en stor barack?
- Vilka tre saker fruktade karlstadsborna mest förr i tiden?
- Var började den stora branden i Karlstad?
- Hur kunde elden sprida sig så snabbt?
- Hur många människor omkom under branden?
- Hur många karlstadsbor blev hemlösa efter den stora branden?

Drottninggatan 8 – fördjupning.

- Beskriv kort hur Morgan Larsson blev revyartist.

Drottninggatan 10 – grundnivå.

- När byggdes huset där Länsförsäkringar Värmland numera finns?
- Vad var en s.k. jordbrukskassa?
- Vilket år fick jordbrukskassorna samma rätt som andra banker att bedriva bankverksamhet?
- När revs den s.k. Domprostgården?
- Vilket datum greps den ökände pyromanen i Karlstad?
- Vilken var Karlstads största möbelfabrik 1947?
- Vilka år var Walfrid Svenssons utsatta för möbelsnickarstrejk?
- Vem var Karlstads sista borgmästare?
- Under vilka år var han borgmästare?
- När uppfördes det hus som blev bostad åt Karlstads domprostar?
- Fram till vilket år förvarade Karlstads stadsförsamling sina kyrkböcker i detta hus?
- Vad var Tabellverkets uppgift?
- Hur mycket pengar omsatte Fredrik Olséns tobaksspinneri per dag 1850?
- En stor del av arbetarna i tobaksfabrikerna var ungdomar – hur unga kunde de yngsta arbetarna vara?

Drottninggatan 10 – fördjupning.

- Vad var syftet med Karlstads luftskyddsförening?
- Beskriv kortfattat händelseförloppet under det finska vinterkriget.
- Beskriv kortfattat gården Lugnets historia.

Drottninggatan 12 – grundnivå.

- När togs minigolfbanan på Drottninggatan 12 bort?
- Vad var det Värmlands Museum undersökte på ödetomten vid Drottninggatan 12?
- När grundades det som skulle bli Sveriges största kedja för musikinstrument och av vem?
- Nämn några musiker som använt sig av instrument från denna firma?
- När började grosshandlare Stawe grossistförsäljning av trikåvaror?
- När tändes den första elektriska gatulampen i Karlstad?
- Vad var H.K-klubben för någonting?
- Vad beslöt stadsfullmäktige 1869 att man skulle göra med herrgården Klaraborg?
- Vad hette rektorn och politikern som var känd för sitt motstånd mot unionsupplösningen 1905?
- När lämnade denne riksdagen?

Drottninggatan 12 – fördjupning.

- Vilka typer av elevvårdsärenden diskuterade lärare under 1800-talet? Ge exempel.
- Sammanfatta ett elevvårdsärende från den tiden.

Drottninggatan 14 – grundnivå.

- När stod Grand hotell färdigt?
- Vad byggde man senare om Grand hotells lokaler till?
- Vad säger sig Grand hotell förena?
- Vad hette radiohandlaren som blev mördad 7 augusti 1942?
- Vad för sorts olaglig verksamhet ryktades det att David Bengtsson hade varit inblandad i?
- Varför fanns det ingenting som tydde på att det var ett rånmord?
- Vilken typ av flygplan nödlandade på Färjestads travbana 24 oktober 1940?
- Vad hette planets pilot?
- Vad gjorde militären med piloten efter att denne blivit omhändertagen?
- Vad hette den dåvarande fo-befälhavaren i Värmland?
- Varför höjdes försvarsberedskapen i Värmlands län i september 1939?
- När förklarade Norge att den svensk-norska unionen var upplöst?
- Vad hette Sveriges statsminister på den tiden?
- Under vilket årtionde fick Karlstad ett vatten- och avloppssystem?
- När bildades hälsovårdsnämnden?
- Vilka var de tre stegen inom hantverkaryrket?
- Vilket år blev Wilhelm Smedberg mästare inom guldsmedsämberet?

Drottninggatan 14 – fördjupning.

- Beskriv ett rum på Grand hotell år 1945.
- Beskriv omständigheterna när köpmannen David Bengtsson hittades död 7/8 1942.
- Beskriv bakgrunden till att det tyska flygplanet nödlandade på Färjestads travbana.
- Hur kom det sig att Kapten Sven Ivar Keller blev ögonvittne till händelsen?

Del 2 – Västra Torggatan

Västra Torggatan 10 – grundnivå.

- När uppfördes byggnaden som visas på bilden?
- När startades manufakturbolaget Ekelöf & Svenson?
- Ekelöf & Svenson hade flera kända kunder. Nämn några av dessa.
- När började Ekelöf & Svenson med sina mannekänguppvisningar?
- I vilket land var Zarah Leander känd för sin skådespelartalang?
- Hur många anställda hade Ekelöf & Svenson 1943?
- Vad hette ägaren till Ekelöf & Svenson 1939?
- Vilket friluftsmuseum var han initiativtagare till?
- Hur mycket ökade Ekelöf & Svensons personalstyrka mellan 1895 och 1921?
- När ombildades firman till aktiebolag?
- När blev Wilhelm Welin ny ägare till fastigheten?
- När kom koleran till Karlstad?
- Hur många smittades av koleran och hur många av dessa avled senare?
- Vad hette Östra Torggatan under mitten av 1800-talet?

Västra Torggatan 10 – fördjupning.

- Beskriv kort modet sommaren 1952.
- Beskriv vad Zarah Leander tyckte om Karlstad, samt varför hon var i Karlstad.
- Vem är mannen den dåvarande landshövdingen Ivar Vennerström tackar i sitt invigningstal av Mariebergsskogen 1939.
- På vilket sätt var Wilhelm Welin involverad i skapandet av Mariebergsskogen?
- Varför restes den s.k. Ugglastenen i Mariebergsskogen?

Västra Torggatan 12 – grundnivå.

- Vad hette ägaren av Färjestads herrgård?
- När fick huset på gatan en tredje våning?
- Vem grundade A Svenssons Eftr. – B. Kronberg & co, och när?
- När stängdes företaget?
- När startades Karlstads första textilfabrik och vad hade den för namn?
- Hur många anställda hade företaget 1912?
- Ungefär när började det växa fram privatskolor i Karlstad?
- När bildades det ett bolag för skapandet av ett läroverk för flickor?

Västra Torggatan 12 – fördjupning.

- Hur blev Karl Edvard Andeby springpojke på A. Svenssons Eftr. A. – B. Kronberg & co?
- Beskriv kort Karlstads Yllefabriks interiör.
- Redogör för hur en vanlig dag på Karlstads flickskola började.
- Beskriv hur Anna-Stina Winberg "larvade" sig en gång under sin flickskoletid och vad konsekvenserna blev av detta.

Västra Torggatan 14 – grundnivå.

- När uppfördes det s.k. Frimurarhuset?
- Vad är byggnaden mest känd för?
- När invigdes Fredsmonumentet på Stora Torget?
- Vem var statyns skulptör?
- När grundades Herman Anderssons bokhandel?
- När bildades Statens informationsstyrelse (SIS)?
- Vad var SIS uppgift?
- När skedde unionsupplösningen?
- Vem utsågs till prins av Norge efter unionsupplösningen?
- Vad hette landshövdingens bostad 1822-1865?
- Vilket år och dag sattes en proklamation upp på Frimurarhusets vägg. Vilket budskap hade proklamationen?
- Vad hette befälhavaren för upprorsmakarna?
- Vad hette apoteket beläget vid Södra Torggatans början?
- Vem är upphovsmannen till akvarellmålningen som visar Stora Torget 1805?

Västra Torggatan 14 – fördjupning.

- Var och när föddes Berndt Julius Breitholtz?
- Berätta om invigningen av Fredsmonumentet på Stora Torget 1955, med utgångspunkt från filmen som visar händelsen.
- Beskriv hur Herman Andersson startade sin bokhandel.

Del 3 – Tingvallagatan.

Tingvallagatan 9 – grundnivå.

- Hur länge har Bergqvists skor funnits i arkaden?
- Vem driver nu affären?
- Hur många olika mästare - inom olika hantverk - fanns det i Bergqvistshuset under 1890-talet?
- Vad kallas passagen mellan Tingvallagatan och Östra Torggatan?
- När byggdes Arkaden?
- Vilket år började Bergqvists skors vindsvåning brinna?
- Vad hette den dåvarande ägaren av fastigheten?
- När infördes rätt till tolv dagars semester?
- Hur många bussar fanns det vid A.-B. Nya Åkeriet i Karlstad 1939?
- Vem ägde den s.k. Falkgården 1927?.
- När började man som lärling inom ett skrå?
- Vilket år slutade skråordningen?
- När flyttar Nygren & Åhlins järnhandel in på Tingvallagatan?
- Var låg Carl Fredric Lidbergs landeri? Vad hette det?

Tingvallagatan 9 - fördjupning

- Vad gjorde man med det gamla arkivet från Bergqvists skoaffär?
- Ge exempel på semestertips i Värmland 1944.
- Var skulle hantverksutställningen 1927 först hållas, innan den blev flyttad till

stadsträdgården?

- Hur många utställare fanns med?
- Vad skulle en kopparslagargesäll göra för att kunna få kalla sig mästare?

Tingvallagatan 11 – grundnivå.

- Vad fanns det på Tingvallagatan 11 före ombyggnaden 1987?
- Vad finns nu på Tingvallagatan 11?
- Det gamla huset på Tingvallagatan 11 rivs 1987 – vilka var husets sista hyresgäster?
- När köpte Wermlandsbanken det gamla huset på Tingvallagatan 11?
- Vad var Rosryan?
- När öppnade Nygren & Åhlins järnhandelsbutik i Karlstad?
- När börjar Nygren & Åhlins järnhandelsbutik sälja vitvaror?
- När anlades det första gasverket i Karlstad?
- Vad användes gasen generellt sett till?
- När var Karlstads gasförbrukning som högst?

Tingvallagatan 11 – fördjupning.

- Varför heter Tingvallagatan "Tingvallagatan"?
- Vad är det som försvinner i och med Wermlandsbankens ombyggnad?
- Vad hittar arkeologerna som undersöker gården där Nordea senare skulle komma att ligga?

Tingvallagatan 13 – grundnivå.

- När bytte Nordbanken namn till Nordea?
- Vad innebär det att bankhuset är ett s.k. byggnadsminne?
- Vilket land ockuperade Danmark och Norge 1940?
- För hur mycket pengar köpte allmänheten försvarsobligationer 1940?
- När skedde den stora börskraschen i New York?
- Vad kallades Ivar Kreuger som 1929 styrde nästan hälften av världens tändsticksproduktion?
- Den 28 november 1922 – Värmlandsbanken meddelar att samtliga av dess fonder har gått förlorade. Hur mycket pengar hade försvunnit?
- Hur många svenskar var arbetslösa 1922 efter en kraftig nedgång i den europeiska ekonomin?
- När öppnades Wermlandsbankens nya kontor?
- Vem valdes till verkställande direktör för banken år 1905?
- När fick Karlstad ett vatten- och avloppssystem?

Tingvallagatan 13 – fördjupning.

- Beskriv Wermlandsbankens historia mellan åren 1832-65.
- Hur många Värmlänningar emigrerade till Amerika 1888?
- Beskriv kort hur arbetslösheten i Karlstad såg ut 1921.
- Beskriv vägen till Amerika med atlantångare enligt boken "Tänker du emigrera?".

Del 4 – Östra Torggatan.

Östra Torggatan 7 – grundnivå.

- Vad var det s.k. Korrectionshuset?
- Vad betyder VAIK?
- När skedde den stora omläggningen till högertrafik?
- Vilket bandylag blev svenska mästare för reservlag 1967?
- När startade AB Nilax Optik?
- Vad hette den tyske urmakaren som kom till Karlstad på 1950-talet?
- Varifrån härstammade släkten Pagrotsky?
- När instiftades den judiska församlingen i Karlstad?
- När tog Carl Fredrik Berg över Bergs specerier?
- Vem skrev dikten "Vår Berg"?
- När stängdes Korrectionshuset?
- Korrectionshuset hade en speciell arbetsavdelning: Hur lång var arbetsdagen där?

Östra Torggatan 7 – fördjupning.

- Beskriv kortfattat Siegfried Kleinschmidts uppväxt och varför han blev urmakare.
- Vad har Herrhagsskolan varit mer än bara en skola?
- Beskriv kort vem Gösta Borg var.
- Vad hade Gösta Schildt för uppdrag i Prag?
- Beskriv kortfattat Karlstads kooperativa förenings historia i Karlstad.
- Vad var en typisk måltid på Korrectionshuset?

Östra Torggatan 9 – grundnivå.

- När uppfördes den första egentliga gallerian i Karlstad och vad hette den?
- När stod Mitticity-gallerian klar?
- När började radion bli "var mans egendom" i Karlstad?
- Vilket år infördes televisionen i Sverige?
- När revs Café Mejt?
- Under vilka perioder rådde kaffeförbud i Sverige?
- Vad monterades på Herrhagens vattentorn som förbättrade TV-bilden?
- Vilken är den vanligaste TV-apparaten under den här tiden?

Östra Torggatan 9 – fördjupning.

- Beskriv vad den första radiosändningen från Karlstad innehöll.
- Vad fick Café Mejts gäster se en gång om året?
- Vad tyckte "Kalle Knepig" om cirkus?

Lycka till!

Ett elevarbete från Karlstads-Hammarö gymnasieskola i samarbete med Värmlandsarkiv.